

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 3 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»

«Дослідження ітераційних циклічних
алгоритмів»

Варіант 10

Виконав студент ІП-11, Друзенко Олександра Юріївна
(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірив Мартінова Оксана Петрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ 2021

Лабораторна робота 3

Дослідження ітераційних циклічних алгоритмів

Мета – дослідити подання операторів повторення дій та набути практичних навичок їх використання під час складання циклічних програмних специфікацій.

Варіант 10

Для заданого цілого a і дійсного $|x| < 1$ з точністю $\varepsilon = 10^{-5}$ знайти

$$1 + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{a(a-1)\dots(a-k+1)x^k}{k!}.$$

1. Постановка задачі

Потрібно утворити ітераційний цикл, який буде обчислювати та додавати члени послідовності, допоки їхні модулі більше за 10^{-5} . Тіло циклу буде включати в себе знаходження члена послідовності та обчислення загальної суми.

2. Математична модель

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
Число a	int	a	початкове дане
Число x	float	x	початкове дане
Крок суми	int	k	проміжне дане
Частина чисельника	float	$partNum$	проміжне дане
Знаменник	float	den	проміжне дане
Член послідовності	float	$frac$	проміжне дане
Загальна сума	float	sum	результат

Функція *abs* – знаходження модулю.

Крок 1. Визначимо основні дії

Крок 2. Деталізуємо дію присвоєння змінним k , sum , den , $frac$, $partNum$ свого значення

Крок 3. Деталізуємо дію знаходження суми

3.Псевдокод

Крок 1.

Початок

1. присвоєння змінним k, sum, den, frac, partNum свого значення
2. Знаходження суми

Кінець

Крок 2.

Початок

1. k:=1, sum:=1, den:=1, frac:=1, partNum:= a*(a-1)
2. Знаходження суми

Кінець

Крок 3.

Початок

1. k:=1, sum:=1, den:=1, frac:=1, partNum:= a*(a-1)
2. **Якщо** abs(frac)>10**-5

то

повторити

partNum*=(a-(k+1))

den*=k

frac=(partNum*x**k)/den

sum+=frac

k+=1

поки abs(frac)>10**-5

все повторити

інакше

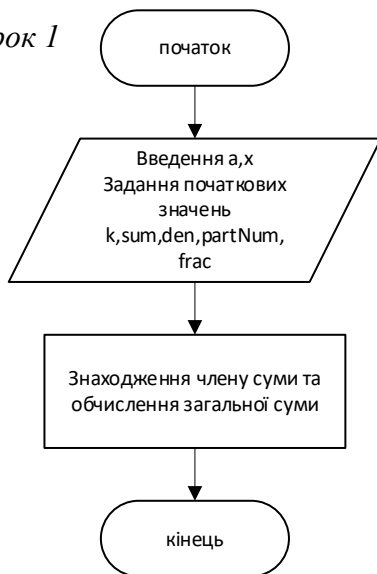
print(sum)

все якщо

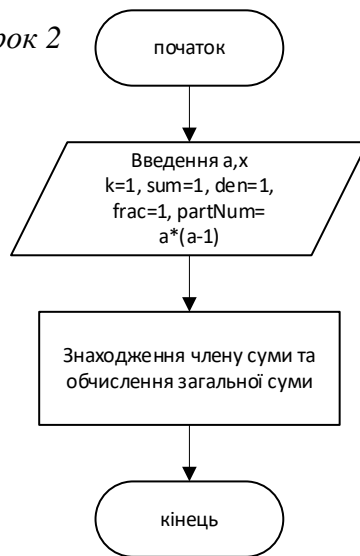
Кінець

4.Блок-схема

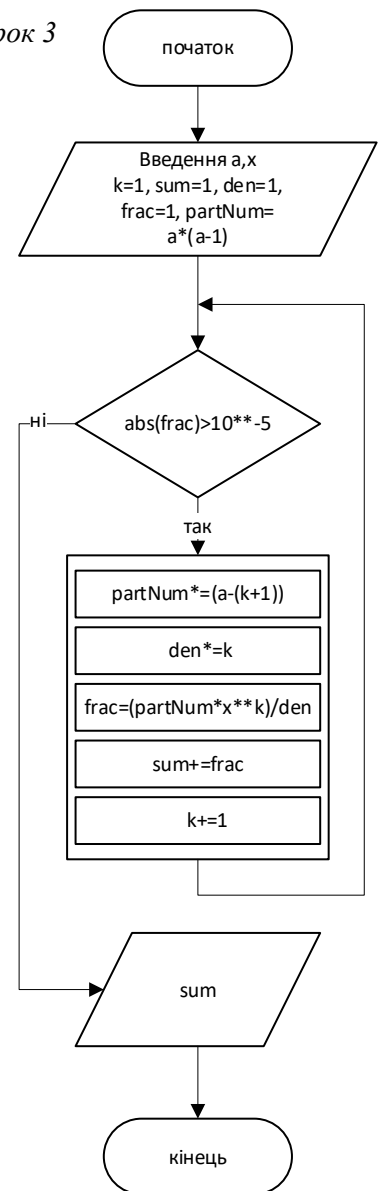
Крок 1

Крок 2

Крок 3

5. Випробування алгоритму

Блок	Дія
	Початок
1	Задання $a=3$, $x=0.5$ $k:=1$, $sum:=1$, $den:=1$, $frac:=1$, $partNum:=3*(3-1)=3*2=6$
2.1	$ frac >10^{-5}$? так
2.1	$partNum = 6*(3-(1+1)) = 6*1=6$; $den = 1*1 = 1$; $frac = (6*0.5^1)/1=3$; $sum=1+3=4$; $k=1+1=2$;

2.2	$ \text{frac} > 10^{-5}$? так
2.2	$\text{partNum} = 6 \cdot (3 - (1 + 2)) = 6 \cdot 0 = 0;$ $\text{den} = 1 \cdot 2 = 2;$ $\text{frac} = (0 \cdot 0.5^2) / 2 = 0;$ $\text{sum} = 4 + 0 = 1;$ $k = 2 + 1 = 3;$
2.3	$ \text{frac} > 10^{-5}$? ні
2.3	Виведення: сума = 4
	Кінець

6. Висновок

Отже, сьогодні я дослідила ітераційні циклічні алгоритми та набула практичних навичок їх створення та використання. В результаті лабораторної роботи я розробила алгоритм суми членів послідовності, допоки їхні модулі більше за 10^{-5} . Алгоритм складається з трьох кроків, останній з них має ітераційний цикл основного виду (з передумовою). Я навчилася деталізувати кроки ітераційного циклу в псевдокодi та блок-схемою. Випробувавши алгоритм, я отримала шукану суму. Алгоритм працює.